

BigBlueButton

Kullanım Kılavuzu

İçindekiler

BigBlueButton Kullanım Kılavuzu	3
Sisteme Giriş	3
Ana Panel (Görsel İletişim – Etkileşim)	5
1. Ana Kontroller	5
2. Kullanıcılar Panelini Açma/Kapama	6
3. Görsel Materyal Yükleme, Anket başlatma	6
4. Oturum Ayarları	8
5. Canlı Toplantı Hakkında Bilgilendirmeler	9
6. Sunum Dosyasında Gezinim Düğmeleri	9
7. Sunu Kontrol Düğmeleri	9
8. Sunum/Beyaz Tahta Yardımcı Araçları	10
Sol Panel (Yazılı İletişim – Etkileşim)	10
1 Numaralı Panel	10

BigBlueButton Kullanım Kılavuzu

BigBlueButton uzaktan eğitimde kullanılmak üzere tasarlanmış bir sanal sınıf yazılımıdır. Bu dokümanda sistemin genel yapısı ve kullanımı ele alınmaktadır.

BigBlueButton web konferans sistemi:

- Yazılı (genel sohbet / özel / paylaşılan notlar)
- Görsel (sunu / kamera / bilgisayar ekranı)
- İşitsel (yüksek kalitede ses)

iletişim ve etkileşim özellikleri ile sizlerin temel ihtiyaçlarınızı karşılamaktadır. Ayrıca

- Sunuyu beyaz tahta olarak kullanma / öğrencilere kullandırma
- Emojiler, (simge, semboller ile duygu/durum)
- Anketler / Oylama (geribildirim)
- Çalışma odaları ile öğrencileri gruplar/takımlar halinde çalıştırma

gibi diğer özellikleri ile öğrencilerle iletişim ve etkileşiminizi desteklemektedir.

Sisteme Giriş

BigBlueButton oturumlarına öğrenme yönetim sistemlerinizdeki (SABİS > Akademik Bilgi Sistemi > Ders > Sanal Sınıf) bağlantıyı kullanarak katılabilirsiniz. Sanal sınıflara dersin başlama saatinden 5 dk. öncesinde giriş yapabilirsiniz. Açılan oturum penceresini kapatıp tekrar açtığınızda giriş yapabilirsiniz ancak oturumu bitir butonu ile kapatıldığında sanal sınıf oturumunu sistem tarafından sonlandırılmaktadır. Böyle bir durum ile karşılaşıldığında uzaktan eğitim merkezinden yeni sanal sınıf tanımlanması için iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ders başlangıç saatinden 10 dk. içerisinde canlı derse katılım sağlanmadığında oturum otomatik olarak sonlanmaktadır. Böyle bir durum ile karşılaşıldığında uzaktan eğitim merkezinden yeni sanal sınıf tanımlanması için iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Oturum açılırken karşınıza çıkan ekranda, sisteme mikrofon simgesi ile **konuşmacı/dinleyici** olarak veya kulaklık simgesi ile **sadece dinleyici** olarak katılabilirsiniz.

Sesli katılımınızı nasıl yapmak istersiniz?

Mikrofon

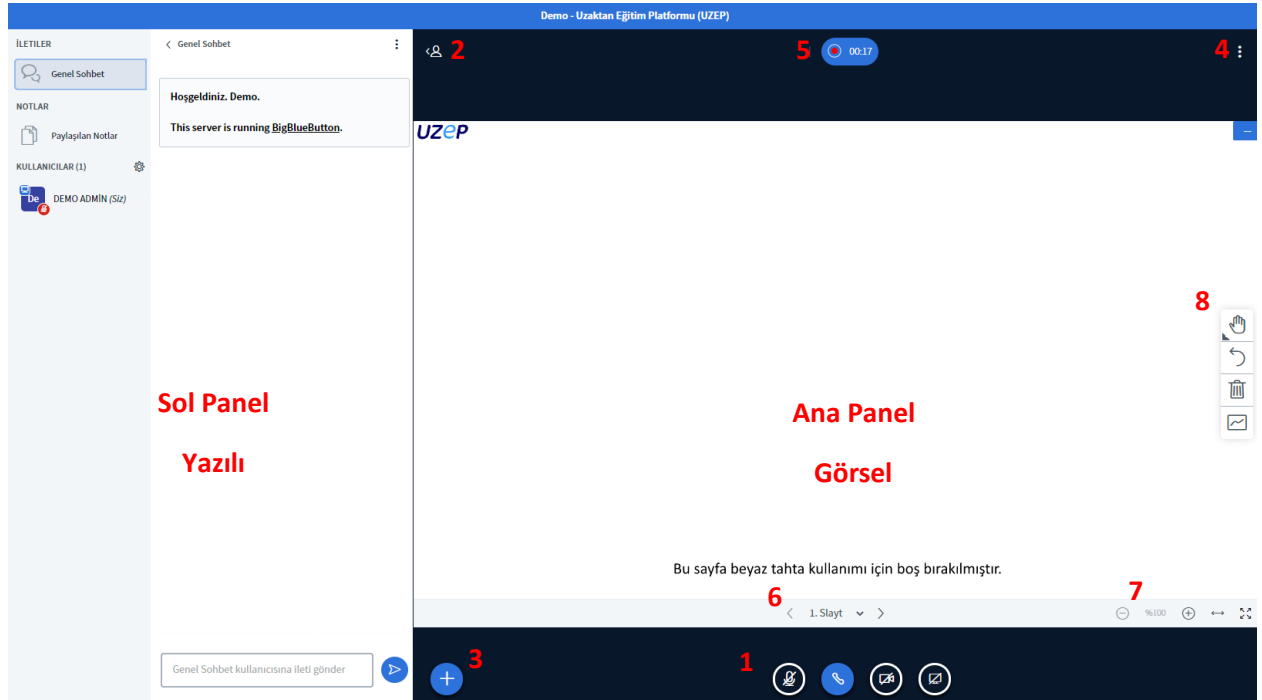
Sadece dinleyici

1. Derse sesli katılım için mikrofon ikonunu seçip tarayıcı izin isteklerini kabul ettikten sonra sesli katılım sağlayabilirsiniz. Toplantıya dinleyici olarak katılım sağlamış iseniz:

- Ekranın altında bulunan ana kontrol düğmelerinden önce sesli oturumu kapatıp ,
- sonra tekrar sesli oturuma katılı seçmelisiniz.
- Ses bağlama ile ilgili sorun yaşanması halinde cihazınızda aktif mikrofon bağlantısı olduğundan emin olup sorun devam ediyor ise başka bir tarayıcıdan tekrardan derse katılım sağlamayı denemelisiniz.
- Ekranın sağ üst tarafında herhangi bir hata kodu ile karşılaşılması durumunda uzaktan eğitim merkezinden destek almak için iletişime geçebilirsiniz.

BigBlueButton ara yüzünde temel olarak iki panel bulunmaktadır:

- Görsel iletişime odaklanmış ana panel,
- Yazılı iletişime, mesajlara odaklanmış soldaki panel.

Ana Panel (Görsel İletişim – Etkileşim)

Ana panel esas sunumun gerçekleştiği alandır. Burada ayrıca kamera görüntüleri de yer almaktadır. Öğrencilerin farklı cihazlardan (küçük ekranlı tablet, telefon vb.) bağlanabileceği ve internet altyapısını yeterli olmadığı durumlar gözetilerek kamera paylaşımı zorunlu durumlar ile kısıtlanması önerilmektedir. 8 Başlık altında bu alanda gerçekleştirebilecekleriniz anlatılmıştır.

1. Ana Kontroller

1 numara ile gösterilen alanda, ana kontroller yer almaktadır.

Mikrofon simgesi mikrofonun, telefon ahizesi simgesi sesli oturuma katılımın, kamera simgesi kameranın, monitör simgesi ekranın paylaşımının durumunu gösterir. Mavi olması açık olduğunu, siyah ve simge üzerinde çizgi olması kapalı olduğunu göstermektedir.

İpucu: Sistemdeki katılımcıların durumunu soldaki katılımcılar listesinden görebilirsiniz.

Web kamerası ve ekran paylaşımı diğer sunum yöntemlerine kıyasla çok fazla kaynak tüketmektedir (sunucudaki işlemci / hafıza / sabit disk / veri iletimi; katılımcıların internet bağlantısı). Kamera kullanılması durumunda kalite olarak Low Quality seçeneğinin seçilmesi önerilmektedir.

Web kamerası ayarları

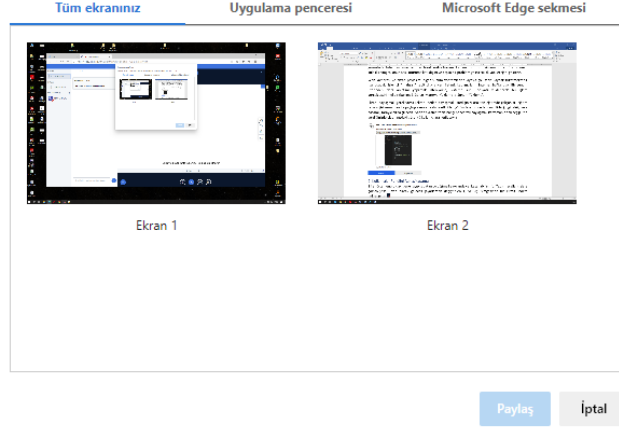

Bir sunum üzerinden ders anlatımı yapılmak isteniyorsa, sisteme sunu dosyası yüklenerek bu işlem gerçekleştirilmelidir (bakınız 3 Görsel Materyal Yükleme -> Sunum Yükleme).

Ekranı paylaşımı için, ilgili düğmeye basarak, tarayıcınızda çıkacak uyarıda ekranınızdaki hangi pencereyi paylaşmak istiyorsanız onu seçip, izin verdiğinizde ekranınızdaki görüntü kullanıcılara iletilecektir.

Ekranınızı paylaşın

bbb2.uzep.org, ekranınızın içeriğini paylaşmak istiyor. Paylaşmak istediklerinizi seçin.

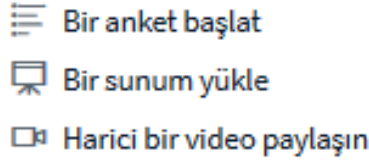

2. Kullanıcılar Panelini Açma/Kapama

2 ile gösterilen, soldaki paneli açıp kapatan bu düğme ile ekranda yer kazanabilirsiniz. Yazılı mesajlar sizlere görsel/işitsel uyarı olarak gelecek (ayarlardan değiştirilebilir) ve kişi simgesinin yanında belirecektir.

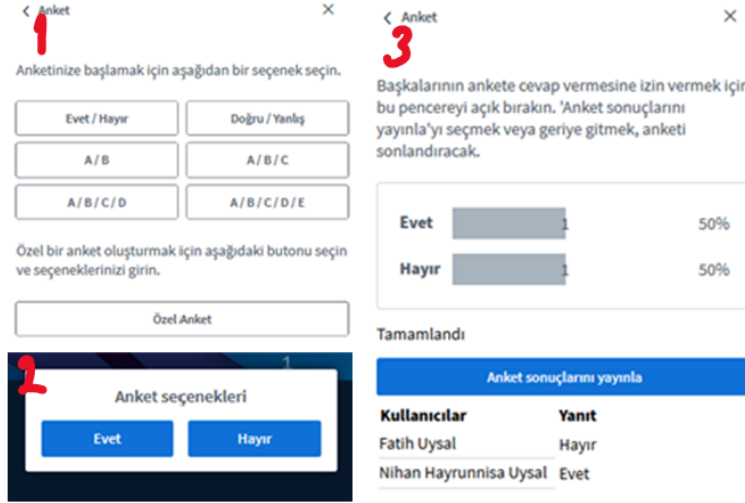
3. Görsel Materyal Yükleme, Anket başlatma

3 ile gösterilen + düğmesi görsel alanda sunum, anket ve video paylaşmanızı sağlamaktadır.

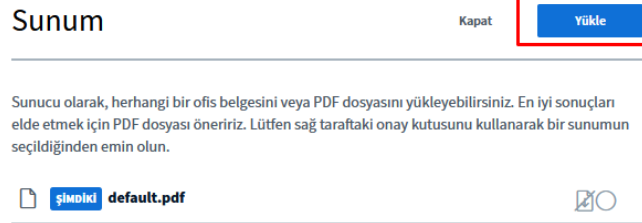
3.1. Anket Başlatma

Bu seçenek seçildiğinde sol panelde, anket oluşturmanıza yardımcı bir panel çıkacaktır (bakınız 1). Anket ile öğrencilerden geribildirim alabileceğiniz gibi, genel durumu görüntülemek için sorular sorabilirsiniz. İsterseniz görsel ekranda hazırladığınız veya işitsel kanaldan sorduğunuz soru (Ara verelim mi ...) için hızlıca evet/hayır, doğru/yanlış vb. şablonlarını kullanabilirsiniz. Özel seçenekler oluşturmak istiyorsanız özel anketi seçerek, seçenekleri belirtebilirsiniz. Öğrenciler görsel panelin sağ altında ankete yönelik seçebilecekleri düğmeleri görecektir (bakınız 2). Anket sonuçları sol panelde belirecektir (bakınız 3), isterseniz bu sonuçları öğrencilerin görmesi için yayınlayabilirsiniz.

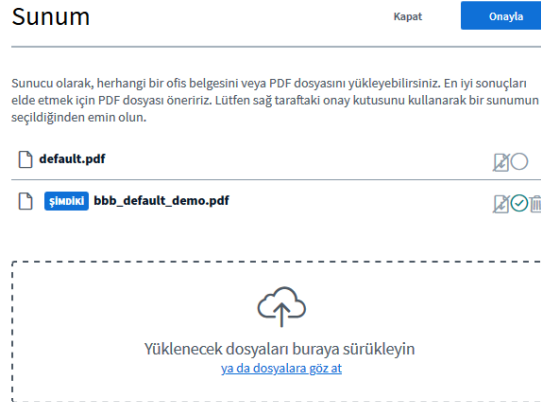

3.2. Sunum Yükleme

Bu komutla öğrencilerle paylaşmak istediğiniz sunu dosyalarını sisteme yükleyebilirsiniz. Temel ofis biçimleri desteklenmekle beraber (.doc, docx, ppt, pptx ...) en iyi sonuç ve hızlı çevirim için pdf dokümanları yüklemeniz önerilmektedir. Pdf türü dışındaki dosyalar otomatik olarak dönüştürülmektedir.

Dosya yükleme alanında paylaşmak istediğiniz sunuyu bilgisayarınızda seçtikten sonra yükle butonuna basarak çevirim işlemini başlatabilirsiniz.

Çevirim işlemi bittikten sonra onayla butonu ile seçmiş olduğunuz sunum dosyasını ortak alanda paylaşabilirsiniz.

Yüklenen dosyaların öğrenciler tarafından indirilmesine olanak sağlamak istiyorsanız simgesini aktif hale getirmelisiniz. İndirilmesine izin verdiğiniz sunum dosyaları ana panelin sol altındaki simge ile indirilebilir olacaktır. Bu özelliği kullanarak öğrencilerle sunum, ödev, dosya paylaşımı gerçekleştirebilirsiniz.

Dosyaların karşısındaki simgelerde, ana panelde gösterilecek aktif olan sunum ile gösterilmektedir. Çöp kutusu simgesi ile yüklediğiniz sunumları silebilirsiniz.

Çıkan pencerede sağ üstte bulunan Onayla düğmesini seçerek, sunum dosyası yükleme, değiştirme, öğrencilerin indirmesine izin verme işlemlerini sonlandırabilirsiniz.

3.3. Video paylaşımı

×

Harici bir video paylaşın

Harici Video URL

Not: Paylaşılan harici videolar kayıta görünmez. YouTube, Vimeo, Instructure Media, Twitch ve Daily Motion URL'leri desteklenir.

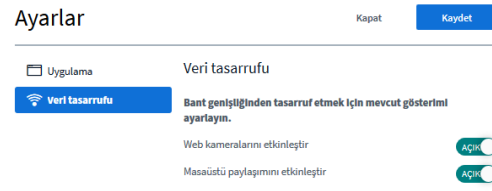
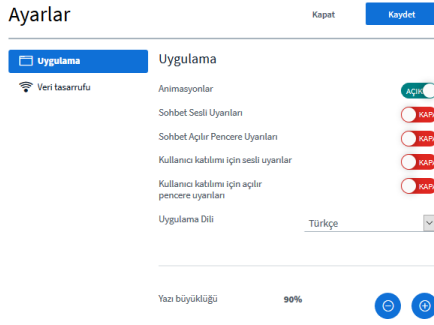
Yeni bir video paylaş

Paylaşmak istediğiniz youtube / vimeo vb. videosunun bağlantılarını paylaşabilirsiniz. Paylaşmış olduğunuz harici videolar sanal sınıf oturumuna ait tekrar izleme kaydında yer almayacaktır.

4. Oturum Ayarları

Üst üste veya yan yana 3 nokta , ayarları, seçenekleri düzenleyebileceğiniz menülere erişmenizi sağlamaktadır. Ana panelde 4 ile gösterilen noktalardan erişilen menüde uygulama ve veri tasarrufuna ilişkin ayarları yapmak mümkündür.

Uygulamaya yönelik seçenekler ve özellikleri belirtilmiştir. Çoğunluğu sesli/görsel bildirimlere yöneliktir. Veri tasarrufu özellikle altyapısı yetersiz kullanıcılar için önerilmektedir. Web kamerası ve masaüstü paylaşımı devre dışı bırakılarak veri tasarrufu sağlanabilir. Bu ayarlar yalnızca yapılan sanal sınıf oturumu için geçerlidir.

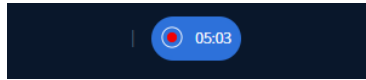
İpucu: Sunum sırasında özellikle öğrenci sayısının fazla olduğu oturumlarda sesli/görsel bildirimleri kapatmanız, sunum esnasında dikkatinizin dağılmasını engelleyecektir.

İpucu: Yöneticinin/eğitiminin sunumunu, BigBlueButton'a sunum dosyası yükleyerek (bakınız 3. Görsel Materyal Yükleme-> 2. Sunum Yükleme) gerçekleştirmesi önerilir. Ekran paylaşımı ile sunum dosyasını göstermek daha fazla veri kullanımına neden olmaktadır. Ekran paylaşımı, sunum dosyaları ile gerçekleştirilemeyecek istisnai durumlarda kullanılmalıdır.

5. Canlı Toplantı Hakkında Bilgilendirmeler

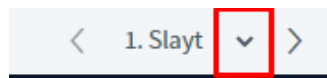
Bu alanda toplantının ismi ve canlı yayının kaydını başlatmaya ve durdurmaya yönelik düğmeler bulunmaktadır. Toplantıda geçirilen süre de burada yer almaktadır.

Sanal sınıf oturumu öğretim üyesinin derse katılımından itibaren otomatik olarak kayıt edilmektedir.

6. Sunum Dosyasında Gezinim Düğmeleri

Bu alandaki düğmeler (< >) ya da klavye yön tuşları ile sunumda önceki ve sonraki sayfalara; aşağı açılır menüden (kırmızı halka ile işaretli) ise istenilen sayfaya geçiş yapılabilmektedir.

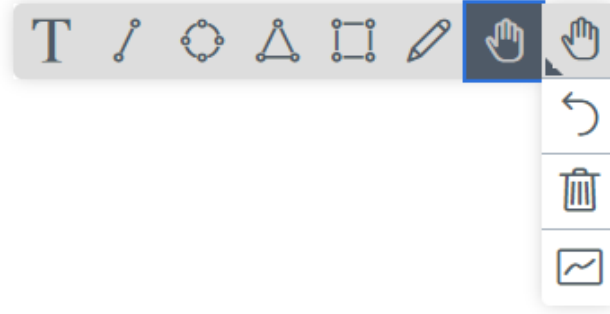

7. Sunu Kontrol Düğmeleri

Bu düğmeler ile sunum dosyasında yakınlaştırma – uzaklaştırma, sayfayı sığdırma ve tam ekran yapma özellikleri kullanılabilir. Yakınlaştırma - uzaklaştırma ve ekrana sığdırma öğrencilerin ekranına da yansır. Tam ekran sadece kullanıcının kendisini etkilemektedir.

8. Sunum/Beyaz Tahta Yardımcı Araçları

Yardımcı araçlar ile sunum üzerine işaretleme, şekiller, yazılar eklemeniz mümkündür.

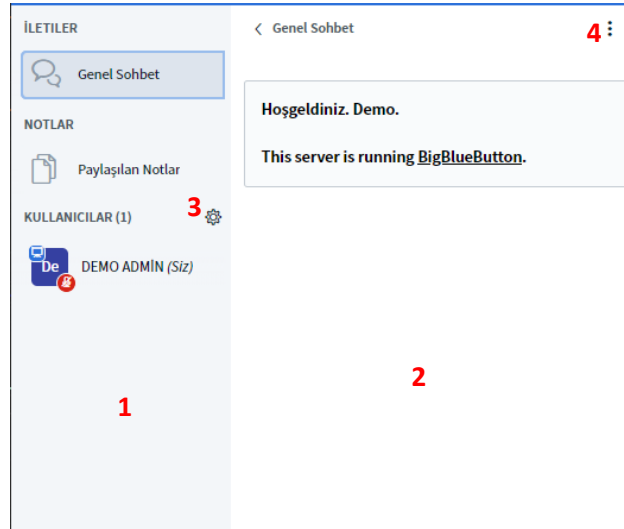

Yaptığınız son işlemi geri alma , sunu sayfasını temizleme ve beyaz tahtayı öğrencilerle beraber kullanma özellikleri bulunmaktadır. Hiçbir işaretleme yapmadan da farenin/imlecini bulduğu konum diğer kullanıcılarla paylaşılmaktadır.

İpucu: Grafik tablet kullanımı için ayrıca hazırlamış olduğumuz BigBlueButton Tablet Kullanımı Kılavuzundan yararlanabilirsiniz.

Sol Panel (Yazılı İletişim – Etkileşim)

Sol panel kendi içinde iki alana ayrılmıştır. En soldaki alanda (1), genel sohbet, paylaşılan notlar seçilerek sağdaki alan (2) açılabilir/kapanabilir; değiştirilebilir.

1 Numaralı Panel

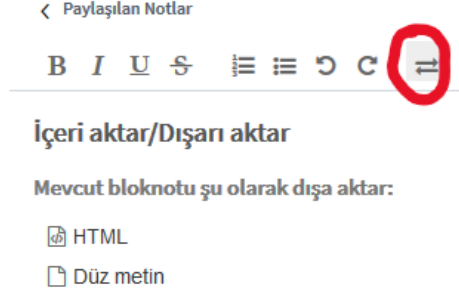
Bu alanda satırlardaki butonlar ile farklı menülere ulaşmak mümkündür.

Genel Sohbet

Bu alanda yazılarak genel sohbet gerçekleştirmek mümkündür.

Paylaşılan notlar

Tüm kullanıcıların (yetkilendirmeler yönetici tarafından değiştirilmedi ise) beraber düzenleme şansı bulunduğu bu alanda derse ait notlar çıkarılabilir, önemli noktalar paylaşılabilir, özetler yer alabilir. Kullanıcıların hayal gücü ile sınırlı bu alan, küçük boyutlu paylaşılmış bir Google dokümanına benzetilebilir. Paylaşılan notların dışarı aktarılması mümkündür.

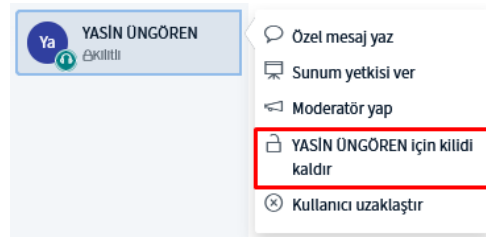

Kullanıcılar bölümü

Yönetici olan kullanıcılar kare , katılımcılar daire ile gösterilmektedir. Sunum yapan kişinin sol üstünde bir sunum ekranı simgesi bulunmaktadır. Tüm kullanıcıların sağ altında sesli oturuma katılma durumunu simgeleyen semboller bulunmaktadır (mikrofon/kulaklık). İlk sembolde kullanıcı sesli ortama

katılmış fakat mikrofonunu kapatmıştır . İkinci resimde katılımcı sesli oturuma sadece dinleyici olarak katılmıştır. Eğer kullanıcı oturum başlangıcında sesli oturuma katılmamışsa sağ altta herhangi bir sembol gözükmez. Bu kullanıcı herhangi bir ses işitemez.

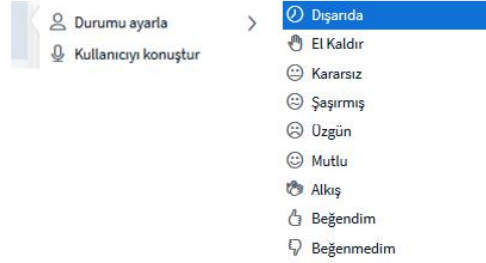
Aşağıdaki resimde gösterildiği gibi kullanıcıların üzerine tıklandığında, sistemdeki rolünüze (yönetici/izleyici) ve ayarlara uygun olarak bir menü karşımıza çıkmaktadır.

Yöneticiler diğer kullanıcılara sunum yetkisi verebilir (sunum yetkisi ver), moderatör (moderatör yap) yapabilir ve sistemden uzaklaştırabilir.

İpucu: Sanal sınıflar varsayılan olarak öğretim üyesini sunucu, öğrencileri ise dinleyici ve kilitli olarak sistemde tanımlamaktadır. Eğer öğrencilerden birine mikrofon hakkı tanımlamak isteniyor ise yukarıdaki resimde gösterildiği gibi (kilidi kaldır) izin verilerek derse sesli katılım sağlanabilmektedir.

Tüm kullanıcılar eğer izinler kaldırılmamışsa, seçili kullanıcıya özel mesaj yazabilir. Ayrıca kendi isminin üzerine tıklayarak durumunuzu (duygu-durum / emoji) ayarlayabilirler.

İpucu: Yönetici olarak sununun yürütülmesi (mikrofon açma-kapama, diğer ayarları yapılandırma vb. konularda) yardımcı olması için bir öğrenciye moderatör yetkisi verebilirsiniz.

Kullanıcıların sağında bulunan, 3 numara ile gösterilen dişli simgesi ile , yöneticiler sistemdeki diğer kullanıcıların yetkilerini düzenleyebilir.

- Tüm durum simgelerini temizle
- Tüm kullanıcıları sustur
- Sunucu dışındaki tüm kullanıcıları sustur
- Kullanıcı adlarını kaydet
- Katılımcıları kilitle
-
- Çalışma odaları oluştur
- Kapalı altyazıları yaz

İlk komut kullanıcılar tarafından ayarlanan duygu-durum simgelerini temizler. Sonraki iki komut kullanıcıları susturmak için kullanılmaktadır. Kullanıcı adlarını kaydet ile sistemdeki kullanıcıların bir listesi metin dosyası olarak bilgisayarınıza kaydedilebilir, anlık yoklama amaçlı kullanılabilir.

Katılımcıları kilitle ile onların sistemde yapabileceklerini sınırlandırabilirsiniz. Örneğin aşağıdaki resimde gösterildiği gibi oturuma özel izinleri tanımlayabilirsiniz.

Katılımcıları kilitle

Bu seçenekler, izleyicilerin belirli özellikleri kullanmasını kısıtlamanıza olanak tanır.

Özellik	Durum
Web kamerası paylaş	Açık ☒
Diğer izleyici web kameralarına bakın	Açık ☒
Mikrofon paylaş	Açık ☒
Genel Sohbet mesajı gönder	Açık ☒
Özel mesaj gönder	Açık ☒
Paylaşılan Notları düzenle	Açık ☒
Katılımcılar listesindeki diğer katılımcılara bakın	Açık ☒

Vazgeç [Uygula](#)

Çalışma odaları oluştur komutu ile öğrencilere takım/grup çalışması yapmak için daha uygun bir ortam hazırlayabilirsiniz. Karşınıza çıkan ekranda öğrencileri atanmamış gruptan alarak istediğiniz odaya sürükleyip bırakabileceğiniz gibi, rastgele bir dağılım da seçebilirsiniz. Çalışma Odalarında yapılan sanal sınıflar sistem tarafından ayrı oturum olarak değerlendirildiği için sanal sınıf kaydı tutulmamaktadır.

Çalışma Odaları

Kapat

[Oluştur](#)

İpucu: Herhangi bir çalışma odasına atama yapmak için kullanıcının adını sürükleyip bırakabilirsiniz.

Oda sayısı Süre (dakika)   [Rastgele atama](#)

Kullanıcıların katılmak için bir çalışma odası seçmesine izin ver

Atanmamış (0)

Oda 1

Oda 2

mehmet uysal
Fatih Uysal

Nihan Hayrunnisa Uysal
Fatih Uysal

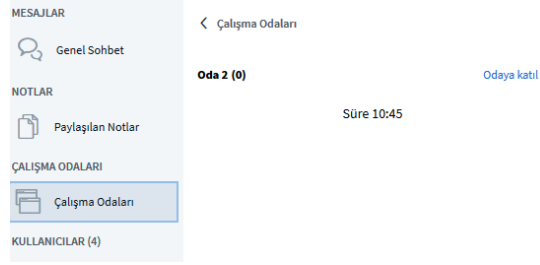
Çalışma odasına katıl

Kapat

[Odaya katıl](#)

Katılmak istiyor musunuz? tutorial (Oda - 1)?

Ayrıca ana oturumda çalışma oturumlarının kullanımda olduğuna işaret eden görsel değişiklikler de bulunmaktadır. Bu menülerde çalışma oturumlarına tekrar bağlanma şansı bulunmaktadır.

Yönetici ana oturumda kimin hangi odada olduğunu, kimlerin odaya katılmadığını kullanıcı simgelerinden takip edebilmektedir.